

ماهیت فقهی حقوقی دیه در کشورهای اسلامی
ایران، مصر و امارات متحده عربی

www.ketab.ir

سرشناسه: رستمی، اردشیر، ۱۳۵۳- /عنوان قراردادی: ایران. قوانین و احکام

Iran. Laws, etc / مصر. قوانین و احکام

Egypt. Laws, etc. / امارات متحده عربی. قوانین و احکام

عنوان و نام پدیدآور: ماهیت فقهی حقوقی دیه در کشورهای اسلامی ایران، مصر و امارات متحده عربی / نویسنده اردشیر رستمی.

مشخصات نشر: کرمانشاه: بنیان مرصوص، ۱۳۹۹. / مشخصات ظاهری: ۴۳۸ ص.

شابک: ۴۵۰۰۰۰ ریال: ۰۰-۳۱-۷۰۳-۶۲۲-۹۷۸ / وضعیت فهرست نویسی: فیبا / یادداشت: کتابنامه.

موضوع: دیات-مطالعات تطبیقی / موضوع: Comparative studies Blood money (Islamic law)

موضوع: دیات- ایران / موضوع: Blood money (Islamic law) -- Iran

موضوع: دیات- مصر / موضوع: Blood money (Islamic law) -- Egypt

موضوع: دیات--امارات متحده عربی / موضوع: Blood money (Islamic law) --United Arab

Emirates

موضوع: حقوق جزا-- مطالعات تطبیقی / موضوع: Crime law -- Comparative studies

رده بندی کنگره: BP1۹۷/۷ / رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۵ / شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۱۳۳۹۷

www.ketab.ir

نویسنده: دکتر اردشیر رستمی

چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۹

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۰۰-۳۱-۷۰۳-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات بنیان مرصوص

آدرس: کرمانشاه، بلوار طاقستان، بین کوچه ۱۱۶ و ۱۱۷

حق چاپ محفوظ است.

فهرست

- فصل اول ۱
- کلیات، مفاهیم و تاریخچه ۱
- ۱-۱- مقدمه ۳
- ۲-۱- مفهوم‌شناسی دیه ۱۰
- ۱-۲-۱- معنای لغوی ۱۰
- ۲-۲-۱- معنای اصطلاحی ۱۶
- ۱-۲-۲-۱- دیه از نظر فقها ۱۷
- ۱-۲-۲-۱-۱- دیه از منظر فقهای امامیه ۱۷
- ۲-۲-۱-۲-۱-۱- دیه از منظر فقهای مذاهب اهل سنت ۲۱
- الف) مفهوم دیه در فقه حنبلی ۲۱
- ب) مفهوم دیه در فقه شافعی ۲۳
- ج) مفهوم دیه در فقه حنفی ۲۵
- د) مفهوم دیه در فقه مالکی ۲۶
- ۲-۲-۲-۱- دیه از دیدگاه حقوقدانانها ۲۸
- ۱-۲-۲-۲-۱- دیه از دیدگاه حقوقدانان ایرانی ۲۸
- ۲-۲-۲-۲-۱- دیه از دیدگاه حقوقدانان عرب ۳۱
- ۳-۱- پیشینه دیه ۳۴
- ۱-۳-۱- دیه در دوران بدویت ۳۴
- ۲-۳-۱- دیه در تمدن‌های نخستین ۳۶
- ۳-۳-۱- دیه در حقوق کامن‌لو ۴۰
- ۴-۳-۱- عصر جاهلیت ۴۳
- ۵-۳-۱- دیه در ادیان الهی ۴۶
- ۶-۳-۱- دیه در اسلام و فقه اسلامی ۴۸

- ۴۸ ..... ۱-۶-۳-۱- دیه در دین اسلام
- ۵۰ ..... ۲-۶-۳-۱- دیه در فقه اسلامی
- ۵۵ ..... ۷-۳-۱- پیشینه دیه در ایران
- ۵۵ ..... ۱-۷-۳-۱- پیشینه دیه در قبل از انقلاب اسلامی
- ۶۱ ..... ۱-۳-۷-۱-۱- اصلاح مجرم
- ۶۲ ..... ۲-۱-۷-۳-۱- مکافات دادن
- ۶۳ ..... ۳-۱-۷-۳-۱- اجرای اصل قانونی بودن جرم و مجازات
- ۶۴ ..... ۲-۷-۳-۱- بعد از انقلاب اسلامی
- ۶۵ ..... ۱-۲-۷-۳-۱- قانون راجع به مجازات اسلامی ۱۳۶۱
- ۶۹ ..... ۲-۲-۷-۳-۱- قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۰
- ۳-۲-۷-۳-۱- حاکمیت قانون مجازات اسلامی و قانون آیین دادرسی کیفری مصوب
۱۳۹۳
- ۷۱ ..... ۱۳۹۳
- ۷۱ ..... الف) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۶
- ۷۲ ..... ب) بررسی قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲
- ۷۳ ..... ۴-۱- ارش و حکومت
- ۷۳ ..... ۴-۱-۱- مفهوم ارش
- ۷۹ ..... ۲-۱-۴- مفهوم حکومت
- ۸۵ ..... فصل دوم
- ۸۵ ..... بررسی فقهی و حقوقی ماهیت دیه در ایران
- ۸۷ ..... ۱-۲- بررسی فقهی ماهیت دیه در ایران
- ۸۸ ..... ۱-۱-۲- نظریه مجازات بودن دیه
- ۸۸ ..... ۱-۱-۱-۲- مفهوم فقهی مجازات بودن دیه
- ۹۱ ..... ۲-۱-۱-۲- ادله فقهی مجازات بودن دیه
- ۹۷ ..... ۲-۱-۲- نظریه جبران خسارت بودن دیه

- ۹۷ ..... ۱-۲-۱-۲- مفهوم فقهی جبران خسارت بودن دیه
- ۹۸ ..... ۲-۲-۱-۲- ادله فقهی جبران خسارت بودن دیه
- ۱۱۲ ..... ۳-۱-۲- نظریه ماهیت ترکیبی بودن دیه
- ۱۱۳ ..... ۱-۳-۱-۲- مفهوم فقهی ترکیبی بودن دیه
- ۱۱۳ ..... ۲-۳-۱-۲- ادله فقهی ترکیبی بودن دیه
- ۱۱۶ ..... ۲-۲- بررسی حقوقی ماهیت دیه در ایران
- ۱۱۶ ..... ۱-۲-۲- نظریه مجازات بودن دیه
- ۱۱۷ ..... ۱-۱-۲-۲- مفهوم و اهداف مجازات‌ها در ایران
- ۱۲۹ ..... ۲-۱-۲-۲- اصول ناظر بر مجازات‌ها
- ۱۳۴ ..... ۳-۱-۲-۲- تقسیم‌بندی مجازات‌ها
- ۱۳۸ ..... ۴-۱-۲-۲- ادله حقوقی مجازات بودن دیه
- ۱۶۴ ..... ۲-۲-۲- نظریه جبران خسارت بودن دیه
- ۱۶۴ ..... ۱-۲-۲-۲- مفهوم حقوقی جبران خسارت بودن دیه
- ۱۶۶ ..... ۲-۲-۲-۲- انواع و اقسام خسارت
- ۱۶۶ ..... ۱-۲-۲-۲-۲- خسارت مادی
- ۱۷۱ ..... ۲-۲-۲-۲-۲- خسارت معنوی
- ۱۷۵ ..... ۳-۲-۲-۲-۲- خسارت جسمی
- ۱۷۶ ..... ۴-۲-۲-۲-۲- خسارت مازاد بر دیه
- ۱۸۹ ..... ۳-۲-۲-۲- اوصاف خسارت
- ۱۹۰ ..... ۱-۳-۲-۲-۲- مسلم و قطعی بودن خسارت
- ۱۹۴ ..... ۲-۳-۲-۲-۲- عدم جبران قبلی خسارت
- ۱۹۷ ..... ۴-۳-۲-۲-۲- مستقیم بودن خسارت
- ۱۹۸ ..... ۵-۳-۲-۲-۲- قابل پیش‌بینی بودن خسارت
- ۲۰۲ ..... ۶-۳-۲-۲-۲- معقول، عادلانه و منصفانه بودن جبران خسارت

- ۲۰۴ ..... ادله حقوقی جبران خسارت بودن دیه ۲-۲-۴
- ۲۳۵ ..... فصل سوم
- ۲۳۵ ..... بررسی فقهی و حقوقی ماهیت دیه در مصر و امارات متحده عربی
- ۲۳۷ ..... ۱-۳- ماهیت دیه در فقه مصر و امارات متحده عربی
- ۲۳۸ ..... ۱-۱-۳- ماهیت دیه در فقه مذاهب
- ۲۳۸ ..... ۱-۱-۳- نظریه فقهی مجازات بودن دیه در مصر و امارات متحده عربی
- ۲۳۸ ..... ۱-۱-۳- تعیین مجازات دیه از طرف شارع
- ۲۳۹ ..... ۱-۱-۳- تفاوت دیه در قتل شبه عمد، خطا و قتل عمد
- ۲۴۰ ..... ۱-۱-۳- عدم نیاز دیه به دادخواست
- ۲۴۱ ..... ۱-۱-۳- تساوی در میزان دیه بین همه مردم
- ۲۴۲ ..... ۱-۱-۳- قابل تعویب نبودن دیه با جان انسان
- ۲۴۳ ..... ۱-۱-۳- تقابل دیه با جرم
- ۲۴۸ ..... ۱-۳- ماهیت تعویض مالی بودن دیه در فقه مصر و امارات متحده عربی
- ۲۴۸ ..... ۱-۳- پرداخت دیه توسط غیر جانی (عاقله)
- ۲۴۹ ..... ۱-۳- واجب بودن دیه بر غیر مکلف
- ۲۵۰ ..... ۱-۳-۲- وجوب تعزیر به همراه دیه در بعضی موارد
- ۲۵۱ ..... ۱-۳-۲- قبول شهادت زنان در دیات برخلاف قصاص و مجازاتها
- ۲۵۱ ..... ۱-۳-۲- قبول کفالت در دیات برخلاف مجازاتها
- ۲۵۲ ..... ۱-۳-۲- عدم اجرای مجازات بر شخص مخفی و وجوب دیه بر آن
- ۲۵۳ ..... ۱-۳-۲- وجود تعدد دیات در فعل واحد و عدم آن در مجازات
- ۲۵۳ ..... ۱-۳-۲- محاسبه میزان دیه به اندازه ضرر
- ۲۵۴ ..... ۱-۳-۲- عدم وجود عنصر زجر و مجازات در دیه
- ۲۵۴ ..... ۱-۳-۲- وجوب دیه بر بیت المال در حالت عجز جانی و عاقله
- ۲۵۵ ..... ۱-۳-۲- اضافه شدن دیه به میراث مقتول